

Ринок зерна та продуктів переробки

Ключові фактори впливу

- За даними Мінекономіки, станом на 6 листопада в Україні намолотили 54,4 млн. тонн зернових з площі 13,6 млн. га (89% до прогнозу). Тривають жнива пізніх культур. Зокрема, на вказану дату зібрано: проса – 240,7 тис. тонн з площі 148 тис. га (98%), гречки – 100,6 тис. тонн з площі 77,8 тис. га (99%), кукурудзи – 18,6 млн. тонн з площі 3,8 млн. га (69%). За останній тиждень найбільші обсяги урожаю зібрані у Черкаській (200,2 тис. тонн), Хмельницькій (158,5 тис. тонн) та Житомирській (133,4 тис. тонн) областях;
- За даними Інформаційно-аналітичного порталу АПК, станом на 6 листопада Україна з початку 2020/21 МР експортувала 17,131 млн. тонн зернових, що на 2,916 млн. тонн менше, ніж у тому ж періоді попереднього сезону. Зокрема, за кордон поставлено 10,911 млн. тонн пшениці (- 959 тис. тонн), 3,377 млн. тонн ячменю (+17 тис. тонн), 1,7 тис. тонн жита (-3,3 тис. тонн) і 2,774 млн. тонн кукурудзи (-1,8 млн. тонн). Крім того, експортовано 61,9 тис. тонн борошна зернових, що також на 61,4 тис. тонн менше відповідного показника попереднього сезону;
- Загальний обсяг експортних продажів пшениці США з початку сезону 2020/21 збільшив свою перевагу над показниками минулого сезону до 12,1%. Обсяг продажів американської пшениці за кордон за станом на 29 жовтня досяг 16,757 млн. тонн;
- За даними USDA, на 1 листопада сівбу озимої пшениці в США проведено на 89% площ при очікуваннях ринку 91% (88% рік тому). Зійшло 71% посівів (69% рік тому). На «добре-відмінно» було оцінено 43% посівів озимої пшениці (41% в минулому році). Прибрано 82% врожаю кукурудзи (49% рік тому). 38% посівних площ в 48 аграрних штатах відчувають дефіцит вологи у верхньому ґрунтовому шарі (16% рік тому);
- Китай з високим ступенем ймовірності припинить імпорт пшениці з Австралії через триваючу торговельну суперечку між двома країнами. Поставки вин, цукру і ячменю з Австралії вже заборонені, проте дата введення заборони на імпорт пшениці остаточно ще не встановлена;
- Незважаючи на те, що дощі в Аргентині зволожили ґрунт і дозволили продовжити сівбу кукурудзи темпи посівної дуже низькі, лише 1,1% за тиждень. Всього на 5 листопада аргентинським фермерам вдалося засіяти під урожай кукурудзи лише 1,95 млн. га або 30,9% від прогнозу 6,3 млн. га. Це на 200 тис. га менше, ніж було засіяно на аналогічну дату минулого року;
- Зернова агенція Єгипту GASC на тендері 5 листопада закупила 300 тис. тонн російської м'якої борошномельної пшениці п'ятьма карго по 60 тис. тонн з двома термінами поставки: 15-30 грудня та 08-18 січня. Ціни закупівлі були трохи нижче, ніж на попередньому тендері 23 жовтня, і знаходилися в діапазоні 275,30-276,30 \$/тонна C&F;
- Зернова агенція Саудівської Аравії (SAGO) оголосила міжнародний тендер із закупівлі 600 тис. тонн борошномельної пшениці з поставкою в лютому-березні 2021 р. Тендер був призначений на 6 листопада, проте про його результати поки невідомі. На попередньому тендері 11 вересня SAGO закупила 745 тис. тонн борошномельної пшениці;
- Зернова агенція Туреччини (TMO) оголосила міжнародні тендери із закупівлі загалом 550 тис. тонн м'якої червонозерної пшениці довільного походження з відвантаженням 24 листопада - 18 грудня 2020 р. Тендер відбудеться 11 листопада. На попередніх тендерах 22 жовтня TMO закупило 175 тис. тонн борошномельної пшениці.

Динаміка міжнародних ринків

Після помітного зниження наприкінці жовтня, яке подекуди було сприйнято як поворотний момент зернового ринку, минулого тижня він практично відновив свої позиції. Високий попит на пшеницю і кукурудзу країн-імпортерів поки не дають шансів на стійке зниження цін. Крім того, ринок надчутливо реагує на новини, які може використати для свого зміцнення, і навпаки, ігнорує чинники, що можуть погіршити його кон'юнктуру. Так, ринок пшениці не відреагував на збільшення пропозиції з Аргентини і Австралії, зате підвищив ціни на новинах про поглиблення посухи в США і півдні Росії. Так саме кукурудза, яку продовжують збирати в Північній півкулі, продовжила зростати, скориставшись подорожчанням нафти. Зростання цін на зерно було однаково характерним як для біржового, так і для спотового ринків.

Однак, на СВOT в Чикаго грудневий ф'ючерс на м'яку червонозерну пшеницю, середня ціна якого в минулий понеділок становила 223,18 \$/тонна, до п'ятниці подешевшав до 221,20 \$/тонна через поспіх інвесторів зафіксувати свої прибутки. А от на EURONEXT в Парижі грудневий контракт, який 2 листопада торгувався по 205 €/тонна, завершив тиждень в червоній зоні – 6 листопада його ціна зросла до 208,75 €/тонна.

Ціна на українське зерно в портах Чорного моря на умовах FOB

Продукт	Ціна FOB Чорне море, USD/т (попит)		Ціна FOB Чорне море, USD/т (пропозиція)	
	min	max	min	max
Пшениця 12,5% пр.	252	256	254	257
Пшениця 11,5% пр.	251	255	253	256
Пшениця фуражна	248	252	250	253
Ячмінь	198	213	212	215
Кукурудза	230	236	234	237

Експортні ціни на основні продукти переробки пшениці в Україні

Культура	min	max	avr	Δ, %
Борошно, в. г., FCA	250	255	252,5	0,0%
Висівки пшеничні, FOB	136	140	138	0,0%

Грудневий ф'ючерс кукурудзи на CBOT, ціна якого в минулий понеділок складала 156,45 \$/тонна, в п'ятницю, 6 листопада, торгувався вже в середньому по 160,07 \$/тонна. На EURONEXT ціна кукурудзяних контрактів з виконанням в січні також зросла - зі 185 €/тонна 2 листопада до 188,50 €/тонна в останній робочий день минулого тижня.

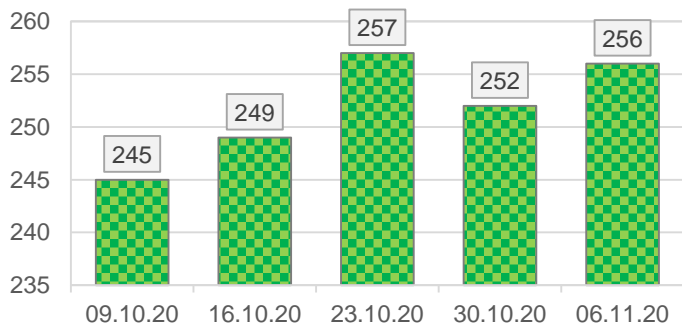
Ціни на українське борошно і пшеничні висівки

Продукт	USD/т (попит)		USD/т (пропозиція)	
	min	max	min	max
Борошно, в. г., FCA	248	253	250	255
Висівки пшеничні, FOB	135	138	136	140

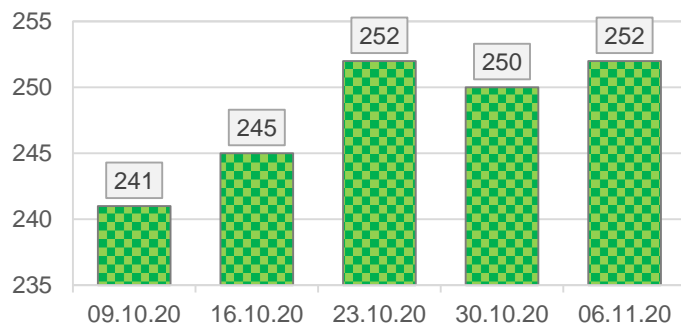
Ціни контрактів на зернові в основних портах країн-експортерів, період поставки грудень/лютий 2020

Культура	min	max	avr	Δ, %
Ціна FOB, USD/т				
Пшениця 12,5% протеїн, Україна Чорне море	255	257	256	1,6%
Пшениця 11,5% протеїн, Україна Чорне море	251	253	252	0,8%
Пшениця фураж, Україна Чорне море	251	253	252	0,8%
Пшениця HRW 11% протеїн, США NOLA	270	272	271	2,1%
Пшениця SRW, США NOLA	272	274	273	1,3%
Пшениця Superior, Франція Rouen	256	258	257	4,9%
Пшениця 12,5% протеїн, Румунія Constanța	259	261	260	2,8%
Пшениця 12,5% протеїн, Росія Чорне море	255	257	256	1,6%
Ячмінь, Україна Чорне море	221	224	223	0,9%
Ячмінь, Франція Rouen	241	243	242	5,7%
Кукурудза, Україна Чорне море	232	235	234	1,3%
Кукурудза, США NOLA	215	218	217	1,6%
Кукурудза, Франція Rouen	238	240	239	4,4%
Кукурудза, Румунія Constanța	237	240	239	2,6%
Кукурудза, Росія Чорне море	238	241	240	1,3%

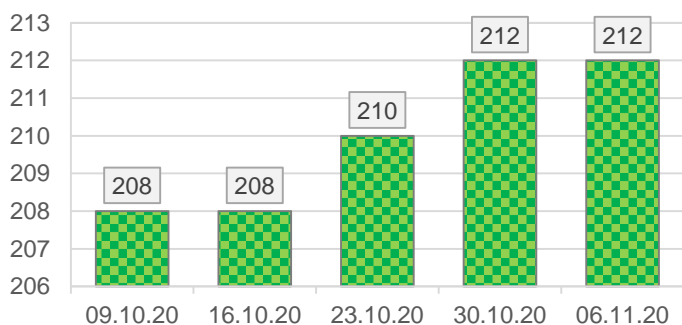
Динаміка середніх цін, \$/т. Пшениця 12,5% протеїн, Україна FOB Чорне море

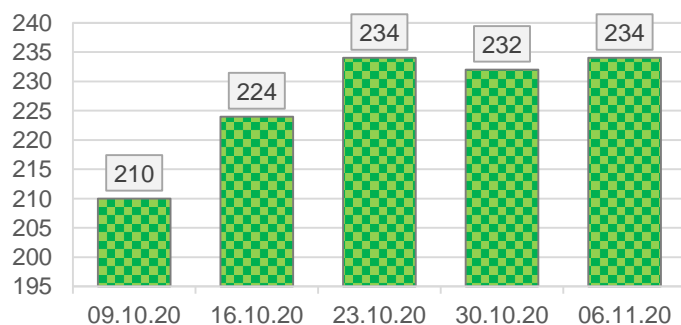
Динаміка середніх цін, \$/т. Пшениця фураж, Україна FOB Чорне море

Динаміка середніх цін, \$/т. Ячмінь, Україна FOB Чорне море

Динаміка середніх цін, \$/т. Кукурудза, Україна FOB Чорне море

Динаміка ринку основних зернових культур

Минулий тиждень на внутрішньому зерновому ринку означився зниженням, хоча і доволіно помірним, цін на пшеницю на первинних базисах закупівлі. Якщо в попередньому періоді закупівельні ціни на зернову на елеваторах знизили лише окремі трейдери, то цього разу таке зниження було практично повсюдним. І це при тому, що якщо наприкінці минулого тижня для зниження внутрішніх цін на пшеницю була вагома причина – здешевлення експортної пропозиції, то минулого тижня ціни на FOB на зернову зросли на 2-5 \$/тонна, повернувшись на попередні позиції.

Тим не менш, за даними моніторингу «ПроАгро Груп», продовольча пшениця впродовж минулого тижня подешевшала на EXW в середньому на 25-20 грн./тонна, фуражна – на 50 грн./тонна. Ціни зернової в портах залишилися без змін.

Разом з тим, і в портах, і на лінійних елеваторах минулого тижня зросли ціни на кукурудзу – в середньому на 100 грн./тонна. Підтримку кукурудзяному ринку продовжують надавати скорочення врожаю, недостатній обсяг пропозиції з боку виробників і зобов'язання експортерів по контрактам, які вони вимушені виконувати, не зважаючи на ціни.

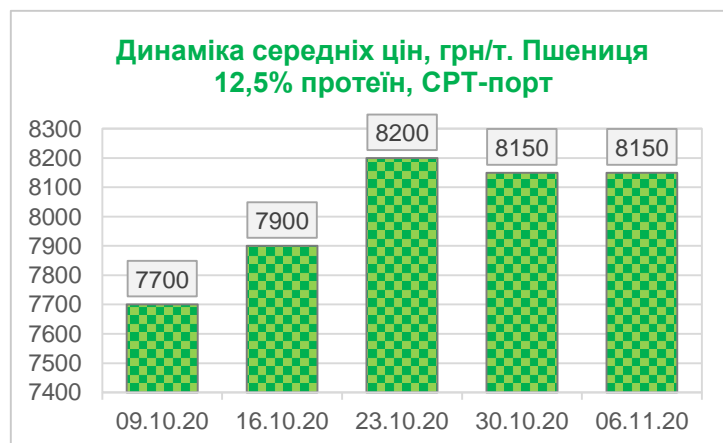
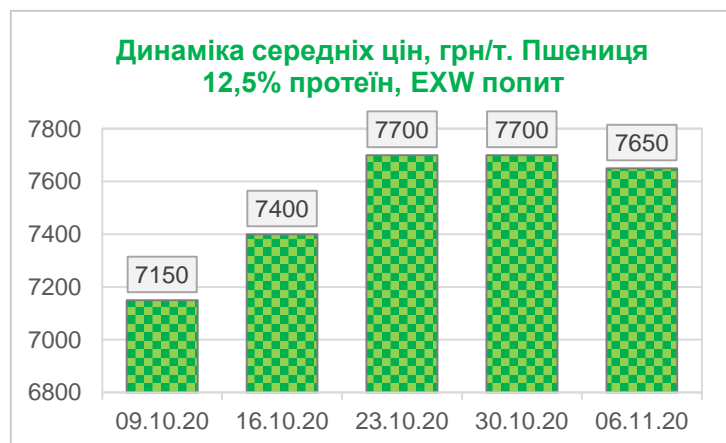
На цьому фоні стабільними минулого тижня залишалися ціни на ячмінь.

Водночас переробники на своїх базисах закупівлі минулого тижня підвищили ціни попиту на всі основні зернові культури. Найбільше в закупівлі додали кукурудза і ячмінь – в середньому 100 грн./тонна, а пшениця всіх класів подорожчала на 50 грн./тонна, що є свідченням загострення конкурентної боротьби переробників з експортерами за обсяги закупівель.

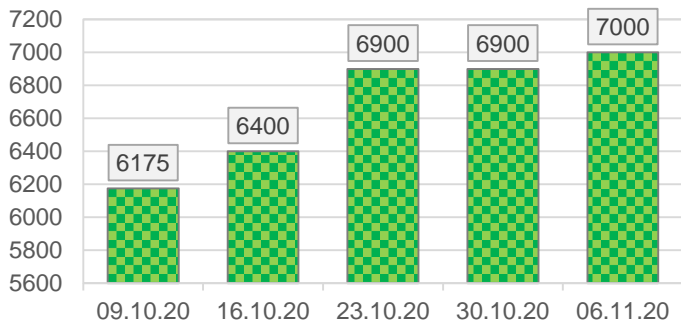
На ринку продуктів переробки пшениці після кількатижневого зростання минулого тижня настала тимчасова стабілізація цін. Вартість пропозиції як пшеничного борошна, так і висівок залишилися незмінною з кінця минулого місяця, чому сприяє обмежений внутрішній попит на цю продукцію, а також відсутність значного попиту з боку імпортерів.

Закупівельні ціни на ключові зернові культури				
Культура	min	max	avr	Δ, %
Ціна EXW попит, грн./тонна				
Пшениця 12,5% пр.	7550	8050	7650	-0,6%
Пшениця 11,5% пр.	7500	8025	7625	-0,3%
Пшениця фураж	7400	7900	7550	-0,7%
Кукурудза	6800	7400	7000	1,4%
Ячмінь	6450	7000	6750	0,0%
Ціна CPT-підприємство, грн./тонна				
Пшениця 12,5% пр.	7650	8300	7850	0,6%
Пшениця 11,5% пр.	7600	8250	7800	0,6%
Пшениця фураж	7500	8200	7750	0,6%
Кукурудза	6800	7200	7000	1,4%
Ячмінь	6600	7100	6900	1,5%
Ціна CPT-порт, грн./тонна				
Пшениця 12,5% пр.	7850	8300	8150	0,0%
Пшениця 11,5% пр.	7800	8300	8125	0,0%
Пшениця фураж	7775	8200	8050	0,0%
Кукурудза	7300	7600	7450	1,4%
Ячмінь	7000	7500	7200	0,0%

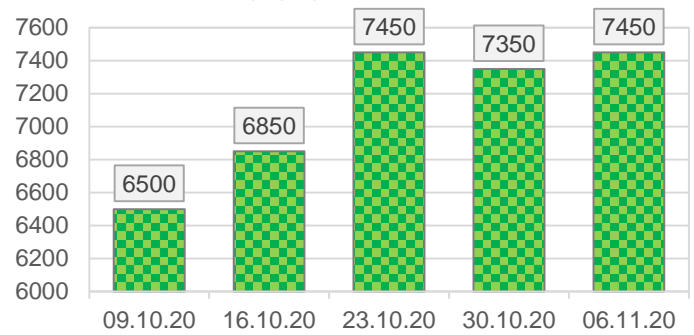
Ціни на ключові продукти переробки пшениці				
Культура	min	max	avr	Δ, %
Ціна EXW попит, грн./тонна				
Борошно, вищий сорт	9700	10700	10600	0,0%
Борошно, перший сорт	9500	10400	10300	0,0%
Висівки пшеничні	4050	4500	4400	0,0%
Ціна EXW пропозиція, грн./тонна				
Борошно, вищий сорт	9900	10900	10650	0,0%
Борошно, перший сорт	9700	10600	10350	0,0%
Висівки пшеничні	4150	4800	4450	0,0%

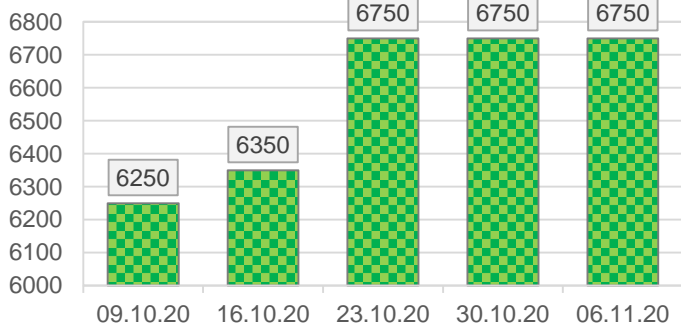
**Динаміка середніх цін, грн/т.
Кукурудза, EXW попит**

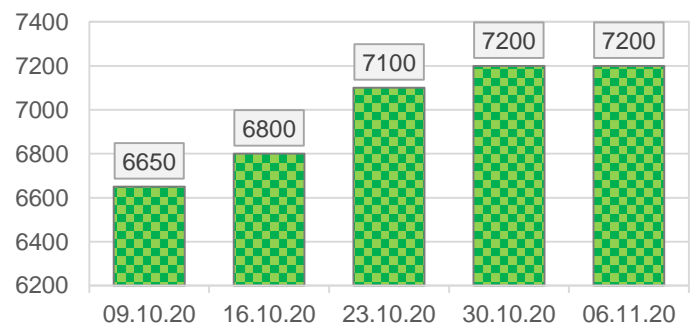
**Динаміка середніх цін, грн/т.
Кукурудза, СРТ-порт**

**Динаміка середніх цін, грн/т.
Ячмінь, EXW попит**

**Динаміка середніх цін, грн/т.
Ячмінь, СРТ-порт**

Динаміка ринку нішевих зернових культур

Внутрішній ринок нішевих зернових культур в Україні минулого тижня змінив напрямок свого розвитку. Якщо наприкінці жовтня ми говорили про зниження цін по багатьом позиціям, то тепер ціни переважно пішли вгору.

Більш за всіх, за даними моніторингу «ПроАгро Груп», протягом минулих семи днів подорожчав горох – ціни на цю зернобобову зросли в середньому на 350 грн./тонна на первинних елеваторах і в портах, також на 300 грн./тонна підняли закупівельні ціни гороху і переробники.

Також борошномельні підприємства і виробники комбікормів підняли минулого тижня ціни попиту на жито і сорго – на 100-150 грн./тонна.

Сорго також подорожчало у трейдерів на первинних елеваторах – в середньому на 100 грн./тонна. На стільки ж на базисі EXW минулого тижня подорожчав і овес.

Закупівельні ціни на нішеві зернові культури

Культура	min	max	avg	Δ, %
Ціна EXW попит, грн./тонна				
Жито	5000	5800	5700	0,0%
Горох	7500	8000	7850	4,7%
Овес	4900	5400	5300	1,9%
Просо	5300	5850	5450	0,0%
Сорго	5400	5900	5800	1,8%
Ціна СРТ-підприємство, грн./тонна				
Жито	5250	6000	5750	2,7%
Горох	7500	8200	7900	3,9%
Овес	5600	6000	5750	0,0%
Просо	5600	6150	5750	0,0%
Сорго	5600	6200	5850	1,7%
Ціна СРТ-порт, грн./тонна				
Жито	н/д	н/д	н/д	н/д
Горох	7600	8600	8250	4,4%
Овес	5600	6000	5700	0,0%
Просо	5600	6400	6000	1,7%
Сорго	6200	6700	6300	0,0%